

Genrer og tematikker

Det er svært at komme på en anden forfatter, der i samme grad som Joyce Carol Oates udfordrer konventionerne for, hvad der kan skrives. Temaerne spænder over boksning og voldtægt, rasediskrimination og postmoderne gotik. Som hos flere af de store amerikanske fortællere undersøger Oates gråzonen mellem myte og sandhed, men i modsætning til mange andre er hun ikke bange for at tage fat i virkelige personer, ikoner som Mike Tyson og Marilyn Monroe, i et forsøg på at grave sig frem til en sandhed bag myten.

Virkeligheden og samfundet optager Oates, og i hendes perspektiv ser samfundet voldeligt ud. Især går volden ud over kvinder, og det kan måske siges at være et af de temaer, der går mest igen hos Oates – de forskellige strategier, der benyttes for at undertrykke kvinders stemmer. Et gennemgående tema i "De forbandede" er således angsten for den kvindelige seksualitet og behovet for at tæmme og kontrollere den, hvilket kommer til udtryk i et massehysteri, der minder om det, man i USA oplevede med hekseprocesserne i Salem i 1600-tallet. Samme tema, den kvindelige seksualitet og straffen for den, går igen i bøger som "Blondine" og "Hævn – en kærlighedshistorie".

Det siges ofte om Oates, at alle hendes bøger handler om vold. At det er volden, der optager hende, mener hun dog ikke selv: "Jeg ser mig selv som en meget isoleret og eksperimenterende figur, hvis værker altid fejlfortolkes. Jeg skriver om ofrene for vold ... og alligevel siger kritikerne, at jeg skriver om vold. Som jeg ser det, har jeg altid skrevet om det, der kommer efter volden." (Richard Bausch: Her Thoughts While Drowning. New York Times, 1992-05-10. Egen oversættelse).

Beslægtede forfatterskaber

Joyce Carol Oates har skrevet i så mange forskellige genrer og fortælleformer, at det er svært at sætte hende i bås med andre forfattere. Hun mener da også dybest set, at hun er en eksperimentel forfatter, noget hun dog som regel nedtoner, fordi hun ikke antager, der er salg i det – måske sågar, at det ikke ville finde udgivelse (David Marchese: Joyce Carol Oates Figured Out the Secret to Immortality. New York Times, 2023-07-16). Hun ser sig selv som en slags arvtager til de klassiske, amerikanske fortællere inden for psykologisk realisme: Henry James, Herman Melville, Nathaniel Hawthorne, der ligesom hende trak på amerikanske myter og drømme i et forsøg på at skildre den amerikanske folkesjæl. I flere af hendes bøger er der også et gotisk horror-element, der kan minde om Edgar Allan Poe.

Med sin, til tider, realistiske stil og sin optagethed af sociale strømninger, kan man også sammenligne Oates med en mere samtidig forfatter som Philip Roth, der ligeledes har spiddet hykleriet i det amerikanske samfund.

Bibliografi

Romaner

Oates, Joyce Carol: With Shuddering Fall. Vanguard Press, 1964.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: A Garden of Earthly Delights. Vanguard Press, 1967.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Them. Modern Library, 1969.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Wonderland. Vanguard, 1971.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Do With Me What You Will. Vanguard, 1973.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Childwold. Fawcett, 1976.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Son of the Morning. Vanguard, 1978.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Cybele. Black Sparrow Press, 1979.

[bibliotek.dk](#)

Oates, Joyce Carol: Unholy Loves. Vanguard, 1979.

[bibliotek.dk](#)

PERSPEKTIVERENDE AFSNIT

KOMPLET OG ALTID OPDATERET BIBLIOGRAFI

LINKS TIL ANMELDELSER, PODCAST MM

LUK FORFATTERSKABET OP

+1100
PORTRÆTTER

Forsidefoto:
Miriam Dalsgaard/
Ritzau Scanpix

FÅ OVERBLIKKET med blå bog, videoklip og emnetags
GÅ I DYBDEN med analyser og perspektiveringer
KOM VIDERE med en altid opdateret bibliografi og links til artikler, film og podcasts

+1100 GRUNDIGE OG GENNEMARBEJDEDE PORTRÆTTER AF AKTUELLE OG KLASSISKE FORFATTERSKABER, UDARBEJDET AF PROFESSIONELLE JOURNALISTER OG LITTERATURFORMIDLERE. LOG IND MED UNILIGIN.

Abonner på Nyt fra Forfatterweb og få nyt om priser, festivaler, interviews og inspiration direkte i din indbakke. Find os på Facebook og Instagram og få nye podcasts med mere i dit feed.

 forfatterweb

ET DIGITALT VÆRKTØJ TIL SKOLE OG BIBLIOTEK

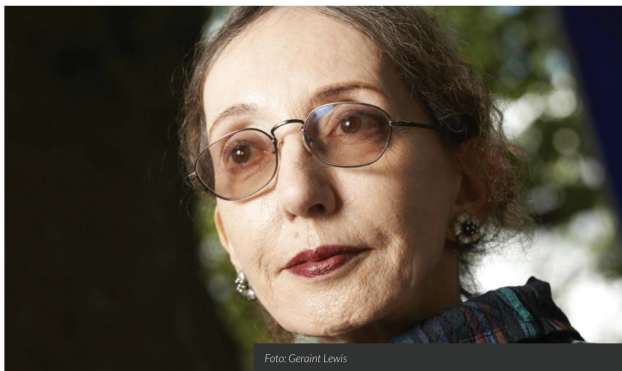

Foto: Geraint Lewis

Kapiteloversigt

- » Baggrund
- » Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne.
- » Sort vand
- » Blondine
- » Hævn
- » De forbandede
- » Mit liv som rotte
- » Genrer og tematikker
- » Beslægtede forfatterskaber
- » Bibliografi
- » Om forfatterskabet
- » Kilder citeret i portrættet

Relaterede portrætter

- » James, Henry
- » Melville, Herman
- » Poe, Edgar Allan
- » Roth, Philip
- » Strout, Elizabeth
- » Hjorth, Vigdis
- » Franzen, Jonathan

Joyce Carol Oates

Af journalist, cand.mag. Betty Frank Simonsen, 2018. Opdateret af journalist Nana Bugge Rasmussen, august 2023.

Emneord: amerikansk litteratur vold voldtægt moral svigt seksualitet racisme misogyni gotisk litteratur horror

Joyce Carol Oates har siden sin debut i 1963 skrevet om det USA, hun er vokset op i – et land præget af racisme, kvindeundertrykkelse, vold og store drømme. Hun er måske USA's mest produktive forfatter: Flere end hundrede bøger er det blevet til, og med hver ny bog er det, som om Oates forsøger at udfordre sig selv og afprøve nye genrer, nye stemmer og nye fortællemønstre.

Blå bog

Født: Lockport, New York, 1938.

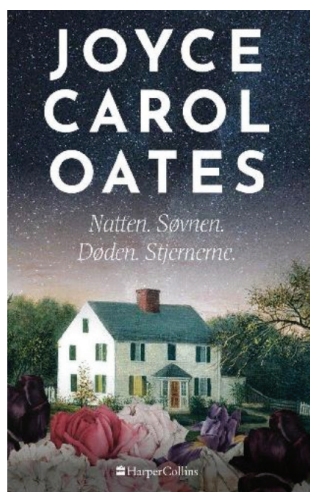
Uddannelse: Ph.d. i engelsk.

Debut: By the North Gate. 1963. Noveller.

Litteraturpriser: National Book Award, 1969. O. Henry Award, 1967 og 1973.

Seneste udgivelse: Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne. HarperCollins, 2022. (Night, sleep, death, the stars, 2020). Oversat af Henriette Rostrup.

Inspiration: Herman Melville, Henry James, Edgar Allen Poe, Lewis Carroll.

Videoklip

Joyce Carol Oates: A Body in the Service of Mind | Trailer til ny dokumentar om forfatterens liv. Juli 2023.

LOG IND MED
UNILoginFÅ OVERBLIK OVER
FORFATTERSKABET

- PRÆSENTATION
- EMNETAGS
- BLÅ BOG
- VIDEOKLIP

Baggrund

Joyce Carol Oates, der er født i 1938, voksede op i staten New York i det, hun selv har kaldt en kærlig arbejderfamilie. Allerede som teenager gik hun i gang med at læse litterære klassikere, og forfatterkarrieren begyndte med noveller og artikler til skolebladet, som blev skrevet på en skrivemaskine, hun fik af sin mormor.

Oates læste engelsk på universitetet og blev gift med den medstuderende Raymond Smith, som hun levede sammen med indtil hans død i 2008. Det 48 år lange ægteskab og sorgen over hans død har hun beskrevet i bogen "En enkes historie" ("A Widow's Story", 2011).

Oates fik en del opmærksomhed med novellen "Where Are You Going, Where Have You Been?", der er dedikeret til Bob Dylan og er inspireret af hans sang "It's All Over Now, Baby Blue". Novellen er baseret på historien om en virkelige seriemorder, Charles Schmid, og er et tidligt eksempel på Oates' optagelse af virkelige begivenheder som afsæt for fiktive fortællinger. Men det var først med sin femte bog, "Them", at hun fik sit litterære gennembrud. Igen hentede hun handlingen i den virkelige verden, nemlig i et brutalt arbejderkvarter i det Detroit, hvortil Oates og hendes mand var flyttet for at undervise på universitetet. Allerede med denne roman udviser Oates det mod, der er blevet kendetegnende for hende som forfatter: Handlingen strækker sig over tre årtier og tager fat på epokens markante politiske og sociale udvikling.

Oates er en af USA's mest produktive forfattere. Hun skriver cirka to bøger om året, foruden de bøger, der er skrevet under pseudonymer som Rosamond Smith og Lauren Kelly. Udover sin forfattervirksomhed har hun i mange år undervist i litteratur på universitetet. Hun har giftet sig igen og bor på landet i New Jersey med sin nye mand, Charlie Gross, og deres katte.

"Du hed Bethel Maguire, men alle kaldte dig Bethie. Din barndom sluttede, da du var tolv år. Du tænkte altid hvis. Hvis mor ikke havde sagt nej. Så var I blevet hos Casey den nat. Begge to. Og det, der skete i Rocky Point Park ville ikke ske, og ingen vidste noget om muligheden for, at det kunne være sket, og så var din barndom ikke sluttet den nat. Held, uheld. Ramt af lynet, forskånet af lynet."

"Hævn – en kærlighedshistorie", s. 24.

BIOGRAFISK
AFSNIT

Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne.

I 2020 udkom Joyce Carol Oates' roman "Night. Sleep. Death. The Stars." ("Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne.", 2022). Husbond, fader, forretningsmand og politiker John Earle McClaren, kaldet "Whitey", overfaldes brutalt af to politimænd, da han blander sig i deres tilsyneladende komplet grundløse, voldelige arrestation af en indisk udseende mand. Han dør af sine kvæstelser efter et par ugers indlæggelse, 67 år gammel. Hans hustru Jessalyn og de fem børn Thom, Beverly, Lorene, Sophia og Virgil svæver først i usikkert håb og lander siden hårdt i sorgen over tabet af ægtemand og far.

I første omgang antages det, at Whitey har fået en hjerneblødning og derfor er kørt galt og er blevet slemt tilredt i sin bil af detonerende airbags og andet. Men efterhånden opstår der tvivl om, hvorvidt sårene i hans ansigt nu også har med airbags at gøre – eller måske snarere ligner sår fra strømpistoler. Hans fem børn og hustru tackler situationen meget forskelligt, og familiens gamle dynamikker vækkes til live, selv om det er mange år siden, børnene er flyttet hjemmefra og har dannet egne familier.

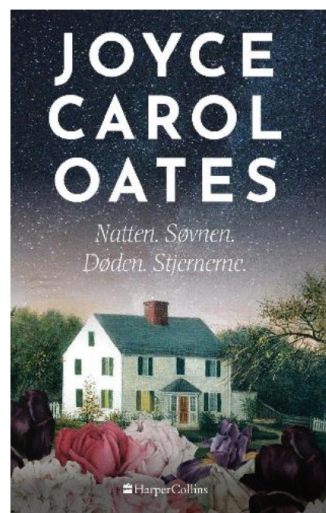
Romanens knap 800 sider er inddelt i fem dele, som rummer hver en håndfuld kapitler. Fortællemanen skifter fra person til person mellem kapitlerne, og sådan konstruerer Oates et fletværk, der belyser dagene omkring Whiteys død på vidt forskellig vis. Et avanceret greb, der fungerer, så det virker helt enkelt og selvindlysende.

Et helt oplagt tema er racisme, da hele udgangspunktet for Whiteys død er et racistisk betinget overfald. Yderligere griber Oates endnu engang fat i det amerikanske samfunds strukturelle misogyni gennem beskrivelsen af særligt moderen i familien og selvfølgelig også søstrene. Oates ved, hvor hun skal trykke til for at ramme ømme punkter i særligt amerikansk, men også i bredere forstand vestlig, kultur.

SE OGSÅ LÆSEKOMPAS.DK: Bøger, der minder om "Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne."

"Ingen billeder kun af Jessalyn. Og slet ingen billeder af Jessalyn, der var under tyve år gamle. 'Det er, som om mor slet ikke eksisterer.' Jessalyn havde været den perfekte hustru og mor så længe, helt usynlig. Så lykkeligt lever hun for andre, at hun knap lever selv."

"Natten. Sønnen. Døden. Stjernerne.", s. 68.

VÆRK –
BESKRIVELSER
MED UDVALGT
CITAT